

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 6P/78/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6621204626
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 10. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jaroslava Tóthová Gederová
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2022:6621204626.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Lučenec pred sudkyňou JUDr. Jaroslavou Tóthovou Gederovou vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: K. H., J.. XX.XX.XXXX, trvale bytom V. F. XXX/XX, X., zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec, dieťa rodičov: matka - I. G., J.. XX.XX.XXXX, trvale bytom V. F. XXX/XX, X., zastúpená advokátkou - JUDr. Bronislavou Garajovou, so sídlom Železničná 291, Poltár a otec - K. H., J.. XX.XX.XXXX, trvale bytom X., toho času bytom I. XX, X., o návrhu otca na zníženie výživného a návrhu matky na zvýšenie výživného na maloleté dieťa takto

rozhodol:

I. Súd návrh otca na zníženie výživného z a m i e t a .

II. Súd m e n í rozsudok Okresného súdu Lučenec č.k. 12P/84/2014-290 zo dňa 23.06.2015, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 25.06.2015 vo výroku o výživnom tak, že otcovi sa z v y š u j e výživné na maloletého K., J.. XX.XX.XXXX zo sumy 100,--Eur mesačne na sumu 180,--Eur mesačne vždy do 25. dňa toho ktorého mesiaca vopred, počnúc od 08.02.2022.

III. Zameškané výživné od 08.02.2022 do rozhodnutia súdu vo výške 700,--Eur súd p o v o ľ u j e otcovi zaplatiť v splátkach po 30,--Eur spolu s bežným výživným s tým, že nezaplatením čo i len jednej splátky sa stane zročný celý dlh.

IV. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Dňa 22.11.2021 bol súdu predložený návrh otca na zníženie výživného. Svoj návrh odôvodnil tým, že rozsudkom Okresného súdu Lučenec č.k.12P/84/2014-290 zo dňa 23.06.2015 bolo manželstvo otca a matky rozvedené a maloletý bol zverený do osobnej starostlivosti matky. Otec bol zaviazaný povinnosťou platiť výživné vo výške 100,--Eur mesačne. Z dôvodu covid 19 ako aj zhoršenia zdravotného stavu, bol nútený prihlásiť sa na úrad práce. Snažil sa zamestnať, ale v dnešnej dobe je to náročné. V súčasnosti je nezamestnaný a nepoberá žiadne financie. Z dôvodu, že od poslednej úpravy výživného došlo k zásadnej zmene pomerov na jeho strane, žiada o zníženie vyživovacej povinnosti. Minimálne rok alebo dva hradil výživné a bol bez práce, covid je tu už pomaly dva roky a nik sa nepýta, odkiaľ má financie. Nik mu už nechce požičať a tak bol nútený si hľadať prácu prostredníctvom úradu práce a dňa 06.10.2021 sa naň aj prihlásil. O zníženie výživného žiada späťne.

2. Matka vo svojom vyjadrení zo dňa 30.12.2021 uviedla, že v konaní sp.zn. 8P/39/2017 bolo predložených niekoľko desiatok pracovných ponúk v Meste X. a jeho okolí ako aj v rámci Banskobystrického kraja. Taktiež poukázala na to, že nie je známe z čoho otec žil, keď tvrdí, že je nezamestnaný a na úrad práce sa prihlásil až 06.10.2021. Z jej pohľadu ide o účelové konanie otca, pretože jej je známe, aké množstvo neuhradených a vymáhaných dlhoch otec má. Zároveň uviedla,

že ona sama spláca jeho podližnosti, keď byt po jej rodičoch založil v prospech súkromnej osoby a požičanú sumu nevyplatil. Výška výživného bola stanovená v rámci konania sp.zn. 12P/84/2014 dňa 25.06.2015. Počas celého obdobia výška výživného menená nebola. Otec v roku 2017 podal návrh na zníženie výživného, ktorý bol vedený pod sp.zn. 8P/39/2017. Tento návrh bol zamietnutý. Správnosť rozhodnutia bola potvrdená aj Krajským súdom v Banskej Bystrici sp.zn. 11CoP/12/2018. Maloletý je športovec od svojich 4. rokov. Má svoje ciele a ide si za nimi. S manželom sú mu v tom nápomocní a všetok čas aj tomu podriaďujú. Okrem toho, že hrá hokej, rozhodol sa robiť aj triatlon, preto v rámci letnej prípravy behá a bicykuje. Bolo potrebné zapracovať na plávaní. Keďže jeho výsledky boli vynikajúce, rozhodli sa zainvestovať do karbónového bicykla, s ktorým na trati už môže konkurovať. Hokej je pre neho prioritný šport a covidová situácia si vyžiadala iný prístup v rámci zatvorila zimných štadiónov, vyžiadalo si to aj významné navýšenie výdavkov. Nakoľko maloletý rýchlo rastie a pevnie, bola potrebná aj obnova hokejovej výstroje. Ako športovec má prispôsobenú aj stravu a prírodné vitamíny. Okrem bežných výdavkov má aj výdavky na cestovné. Vozia ho na tréningový proces 4 krát do týždňa do Rimavskej Soboty, cez víkendy na zápasy, na súkromné hokejové tréningy, kempy a turnaje, na plavecké tréningy do Brezna. Individuálne, keď maloletý behá alebo bicykuje, mu robia sprievodné vozidlo, ktoré ho chráni, pretože sú cesty preťažené. Ich mesačné výdavky na naftu sú približne 200,--Eur. Keďže maloletý má výšku 171 cm oblečenie mu musí kupovať v pánskych veľkostiach. Samozrejme jeho vek si prirodzene vyžadoval aj zmenu detskej izby. Jej manžel poberá iba dôchodok, ktorý pohltí náklady na bývanie, energie, internet, telefóny a povinné platby v rámci poistení. Na základe uvedeného nesúhlasí so znížením výživného.

3. Z rozpisu výdavkov na rok 2021 matka uviedla, výdavky na hokejové korčule, šticne a šnúrky vo výške 230,--Eur, hokejové chrániče na nože, náhradné nože vo výške 45,--Eur, športové zimné topánky vo výške 39,95 Eur, mikina a pulover vo výške 22,98 Eur, duše a plášte na bicykel vo výške 11,60 Eur, myš, slúchatka, pamäťové karty vo výške 75,88 Eur, športové hodinky vo výške 29,90 Eur, bežecká mikina vo výške 18,95 Eur, oblečenie vo výške 46,43 Eur, zimná bunda vo výške 80,90 Eur, športová mikina vo výške 40,06 Eur, športové topánky vo výške 30,97 Eur, športová taška vo výške 10,99 Eur, zubné ošetrovanie vo výške 76,68 Eur, tričká a pulover vo výške 40,80 Eur, prezuvky do školy vo výške 9,99 Eur, dekorácia detskej izby vo výške 22,47 Eur, potreby do školy vo výške 24,57 Eur, botasky na triatlon vo výške 20,79 Eur, svietidlo do detskej izby vo výške 34,90 Eur, narodeniny na N. vo výške 91,80 Eur, narodeninová torta vo výške 80,--Eur, cyklistické rukavice a taška pod sedadlo vo výške 24,80 Eur, spodné prádlo vo výške 31,90 Eur, cyklistická prilba, športové tričká, športové okuliare vo výške 47,53 Eur, telefón vo výške 287,97 Eur, detská izba vo výške 250,80 Eur, hokejová výstroj vo výške 375,95 Eur, súkromné tréningy plávania vo výške 70,--Eur, súkromné hokejové tréningy vo výške 935,--Eur, strava v škole 206,32 Eur, učebnice a školské poplatky vo výške 26,99 Eur, triatlonová kombinéza vo výške 32,--Eur, Majstrovstvá Slovenskej republiky v triatlone ubytovanie a strava vo výške 90,--Eur, karbónový bicykel vo výške 1.600,--Eur, bežecká zimná bunda vo výške 38,16 Eur, štartovné na vianočný beh vo výške 15,--Eur, spolu vo výške 5.088,02 Eur.

4. Dňa 08.02.2022 bol súdu predložený návrh matky na zvýšenie výživného. Svoj návrh odôvodnila tým, že od poslednej úpravy výživného došlo k podstatnému zvýšeniu výdavkov na dieťa. V súčasnosti maloletý navštevuje X. ročník základnej školy v K.. Náklady má na stravu 100,--Eur mesačne, desiaty v škole 18,--Eur mesačne, strava v školskej jedálni 35,--Eur mesačne, triedny fond 15,--Eur na rok, inkaso 96,--Eur mesačne, kúrenie drevom 600,--Eur ročne, oblečenie a obuv približne 40,--Eur mesačne, vitamíny vo výške 40,--Eur mesačne, školské potreby vo výške 100,--Eur ročne, ostatné školské potreby priemerne vo výške 10,--Eur mesačne, drogéria 10,--Eur mesačne, rúška do školy vo výške 10,--Eur, cestovné náklady vo výške 200,--Eur mesačne, výstroj na hokej približne 1.000,--Eur ročne, bicykel 1.600,--Eur, hokejové tréningy 935,--Eur ročne, tréningy plávania 70,--Eur ročne. Matka pracuje ako finančný agent A. M..N.. V súčasnosti je jej príjem od 700,--Eur do 1.250,--Eur podľa výkonu. Otec nemá ďalšiu vyživovaciu povinnosť. Poukázali na rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica č.k.17CoP/31/20217. Majú za to, že otec dieťaťa môže na trhu práce dosiahnuť príjem, ktorý mu umožňuje uhrádzať podstatne vyššie výživné ako platí v súčasnosti. Z daného dôvodu žiadajú výživné vo výške 250,--Eur mesačne.

5. Vo veci bolo dňa 11.05.2022 nariadené pojednávanie, ktorého sa nezúčastnil otec, ktorý ospravedlnil svoju neprítomnosť na pojednávaní. Prítomná matka a jej právna zástupkyňa ako aj kolízna opatrovníčka. Súd preto rozhodol, že bude pojednávať v neprítomnosti otca.

6. Matka na pojednávani uviedla, že má zvýšené výdavky na maloletého aj v súvislosti s tým, že cestuje po svete s reprezentáciou. Pokiaľ ide o styk, tak má za to, že maloletý je dostatočne vyspelý a vie sa sám rozhodnúť, s kým sa stretne a kedy sa s ním stretne.

7. Právna zástupkyňa matky na pojednávani uviedla, že u maloletého došlo k zmene záujmov. Venuje sa aktívne športu, čím výrazne vzrástli jeho výdavky. Poukázali na to, že otec je v produktívnom veku a nepreukázal, že má zdravotné problémy. Z daného dôvodu žiadajú, aby súd prihliadol na novú skutočnosť.

8. Kolízna opatrovníčka na pojednávani navrhla, aby bolo vyhovené návrhu matky na zvýšenie výživného, nakoľko od predchádzajúcej úpravy pomerov prešlo dosť dlhé časové obdobie. Vzrástli výdavky na strane maloletého. Zároveň navrhujú návrh otca na zníženie výživného zamietnuť.

9. Otec vo svojom vyjadrení zo dňa 22.08.2022 uviedol, že v súčasnosti nemá peniaze, toto obdobie pretrváva od roku 2018. Po príchode covid sa jeho situácia len zhoršila. V roku 2022 prekonal trombózu srdca, musel byť hospitalizovaný v nemocnici. Poukázal na to, že v zmysle vyjadrení matky a ňou predložených ponúk by mal dosahovať príjem 560,--Eur, zaplatil by výživné, zostatok by bolo 210,--Eur, čo nepokryje ani nájom a ešte má aj výdavky na jedlo, dopravu do práce a pod. To, že nemá záujem o dieťa, je len klamstvom matky. On sám podal 40 až 50 trestných oznámení za neumožnenie styku s maloletým. O byt prišiel, pretože nezaplatil nájom, keďže dal prednosť výživnému pred nájomom, bolo to v januári 2022, odvtedy býva na ubytovniach a hľadá si prácu. Má zdravotné problémy a preto si musí nájsť prácu, pri ktorej neutrpí jeho zdravie viac. Syna už nevidel 3 roky a to nie z dôvodu že nechce, ale jeho bývalá manželka mu bráni sa s ním stretávať. Je toho názoru, že maloletý nepotrebuje drahé bicykle a iné materiálne veci, ale potrebuje svojho otca, čo mu je účelovo bránené. Vie, že je jeho povinnosťou platiť výživné, ale jeho situácia mu nedovolí platiť viac ako 30,--Eur mesačne, kým si nenájde slušne platenú prácu a normálne bývanie. Taktiež uviedol, že matka je vlastníčkou zrekonštruovaného bytu na V., kde dosahuje nájom 400,--Eur mesačne. Ide o nájom, ktorý nadobudla nekalým spôsobom od druhého syna, ktorý momentálne pracuje v zahraničí. O synovi nemá žiadne informácie. Matka s ním vôbec nekomunikuje. Zablokovala si ho. On žije hlavne zo záloh, ktoré sú väčšinou vo výške 1.000,--Kč týždenne, čo vystačí na jedlo.

10. Ďalšie pojednávani vo veci sa konalo dňa 19.10.2021, ktorého sa nezúčastnil otec, prítomná matka, jej právna zástupkyňa ako aj kolízna opatrovníčka. Súd preto rozhodol, že bude pojednávať v neprítomnosti otca.

11. Právna zástupkyňa matky na pojednávani uviedla, že sú dané dôvody na zvýšenie výživného, keďže náklady na maloletého neustále rastú. Maloletý začal chodiť na hokej do L., s čím súvisia aj vyššie náklady. Zároveň z predložených listinných dôkazov vyplýva, že otec môže pracovať v mieste bydliska, kde by mohol zarobiť okolo 1.000,--Eur mesačne. V záverečnej reči zotrvala na vyjadreniach založených v spise, ako aj na ústnych prednesoch.

12. Matka na pojednávani uviedla, že maloletý chce navštevovať hokej, za týmto účelom dennodenne dochádzajú do L., aby sa mu mohol venovať. Otec sa na jednej strane maloletým chváli, avšak na druhej strane neprispieva na maloletého, aby tento mohol rozvíjať svoje možnosti a schopnosti.

13. Kolízna opatrovníčka na pojednávani uviedla, že nesúhlasia so znížením výživného. Žiadajú súd, aby vyhovel návrhu matky a zvýšil výživné z dôvodu, že došlo k zvýšeniu všetkých nákladov a teda je to v záujme maloletého dieťaťa.

14. Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi ako aj výsluchom účastníkov konania, pričom zistil nasledovný skutočný a právny stav veci:

Rozsudkom Okresného súdu Lučenec č.k. 12P/84/2014-290 zo dňa 23.06.2015 bolo manželstvo rodičov rozvedené. Maloletý bol zverený do osobnej starostlivosti matky, otec bol zaviazaný povinnosťou platiť výživné na maloletého vo výške 100,--Eur mesačne. Zároveň bol upravený styk otca s maloletým.

Rozsudkom Okresného súdu Lučenec č.k. 8P/39/2017-152 zo dňa 09.10.2017, súd návrh otca na zníženie výživného zamietol. Uvedený rozsudok bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 11Cop/12/2018-210 zo dňa 22.03.2018.

Rozsudkom Okresného súdu Lučenec č.k. 12P/53/2018-436 zo dňa 16.01.2020 súd zmenil rozsudok Okresného súdu Lučenec č.k.12P/84/2014 v časti úpravy styku.

15. Lustráciou bolo zistené, že otec nie je vlastníkom žiadnej nehnuteľnosti. Je konateľom spoločnosti Q. & N. N.V.Q.. Je vlastníkom osobného motorového vozidla značky V. D., na ktoré je 14 exekútorských blokácií.

16. Z oznámenia daňového úradu je zrejmé, že otec nepodal daňové priznanie k dani z príjmov fyzickej osoby za zdaňovacie obdobie 2019 až 2020. Matka vykázala v roku 2019 základ dane z príjmu vo výške 22.015,61 Eur a v roku 2020 vo výške 20.366,04 Eur.

17. Z potvrdenia o príjme matky od spoločnosti O. L. K. bolo zistené, že čistá priemerná mesačná mzda za obdobie júl až november 2021 bola 0,--Eur. Z potvrdenia zo spoločnosti A. je zrejmé, že za obdobie od 23.06.2021 do 31.12.2021 boli matke vyplatené provízie vo výške 7.970,57 Eur. Priemerná mesačná provízia je vo výške 1.138,65 Eur.

18. Z oznámenia sociálnej poisťovne je zrejmé, že matka ani otec nie sú poberateľmi podpory v nezamestnanosti, nemocenských a úrazových dávok, nepoberajú ani dôchodkové dávky.

19. Zo správy z prešetrenia pomerov je zrejmé, že otec žije v jednoizbovom prenajatom byte spolu so svojim kamarátom. Na náklady neprispieva, tieto hradí v plnej výške jeho kamarát. Požiadal o zaradenie do evidencie uchádzačov o zamestnanie. V súčasnosti je bez príjmu. Finančne mu vypomáha najmä jeho kamarát. Za posledné obdobie sa mu výrazne zhoršil zdravotný stav, s tým mu vzrástli aj náklady na lieky, čo činí približne 120,--Eur mesačne. S maloletým nebol v kontakte už jeden a pol roka, pretože mu matka styk neumožňuje. Dlhodobu si nevie nájsť prácu, preto požiadal o zaradenie do evidencie uchádzačov o zamestnanie. Matka býva v 4. izbovom poschodovom rodinnom dome, ktorý je zariadený moderným nábytkom. Maloletý má vlastnú izbu, kde má vytvorené vhodné podmienky na učenie a trávenie voľného času. Kúrenie je na pevné palivo, tiež plynové. Mesačné náklady na bývanie sú v sume 120,--Eur. V spoločnej domácnosti býva so svojim manželom a maloletým K.. Matka je zamestnaná v A. K. I. X., jej mesačný príjem je približne 1.200,--Eur. Matka nesúhlasí s návrhom na zníženie výživného, nakoľko aj suma, ktorú má určenú otec súdom, nepostačuje na pokrytie výdavkov spojených so starostlivosťou o maloletého K.. Maloletý sa aktívne venuje hokeju, s čím sú spojené veľké náklady. Otec platí výživné nepravidelne, momentálne je dlžný približne 300,--Eur. Maloletý uviedol, že navštevuje X. ročník Základnej školy v X.. Venuje sa hokeju, hráva za E. V.Á. N.. S otcom sa nestretáva, nevidel ho vyše roka. Otec maloletého nekontaktuje ani telefonicky, alebo cez sociálne siete ani ho finančne nepodporuje.

20. Z pracovnej zmluvy medzi spoločnosťou D. A., M..N., a otcom uzavretou dňa 02.05.2022 je zrejmé, že otec bol prijatý do zamestnania ako vodič. Pracovný pomer vznikol 02.05.2022 v zmysle článku VII sa strany dohodli na základnej mesačnej mzde vo výške 996,--Eur v hrubom ako aj na mzdových zvýhodneniach a príplatkoch za prácu v noci, nadčas, vo sviatok a za sťažený výkon práce. V zmysle vyjadrenia zamestnávateľa, s otcom bol ukončený pracovný pomer k 12.05.2022 z dôvodu alkoholu.

21. Z oznámenia spoločnosti H. - O. , N..V..Q., je zrejmé, že otec pracoval v spoločnosti od 24.05.2022 do 30.06.2022. Pracovný pomer bol ukončený na vlastnú žiadosť otca. Jeho príjem bol v mesiaci máj 2022 v sume 4.636,--Kč (t.j. 187,4 Eur) a v júni 2022 v sume 17.284,--Kč (t.j. 698,65 Eur).

22. Z prepúšťacej správy zo septembra 2021 je zrejmé, že otec bol 16.09.2021 prijatý na oddelenie cievnnej chirurgie s trombózou, kde mu bola diagnostikovaná obojstranná akútna pľúcna embólia, arteriálna hypertenzia III. štádia s vysokým pripočítateľným rizikom ESH/ESC. Z prepúšťacej správy otca je zrejmé, že v decembri 2021 bol hospitalizovaný pre pretrvávajúce bolesti v hrudníku. Bola mu diagnostikovaná koronárna choroba srdca bez hemodynamicky významných chlopňových chýb, artériová hypertenzia II. stupňa, steatóza pečene, depresívna porucha.

23. Podľa článku 1 pracovnej zmluvy o poskytovaní služieb uzavretej medzi P. N. N..V..Q.. a Q. & N. N..V..Q.. dňa 01.08.2022 sa otec zaviazal poskytovať pre spoločnosť F. N..V..Q.. výrobu a opracovanie jednoduchých výrobkov z kovu, podľa pokynov a požiadaviek objednávateľa. V zmysle článku 2 bola dohodnutá odmena vo výške 9,50 Eur za každú hodinu poskytovania služieb. Poskytovateľ sa zaviazal vystaviť faktúru najneskôr do 30 kalendárnych dní po uplynutí kalendárneho mesiaca, v ktorom vznikol nárok na vyplatenie odmeny. V zmysle vyjadrenia zamestnávateľa otec pracoval v spoločnosti necelé 2 týždne v auguste.

24. Z pracovnej zmluvy uzatvorenej medzi Y.-S. N..V..Q.., a otcom dňa 01.07.2022 vyplýva, že otec nastúpil do práce 04.07.2022 ako skladník a vodič vysokozdvížneho vozíka. Pracovná doba bola dohodnutá na 40 hodín týždenne, mzda bola dohodnutá samostatným mzdovým výmerom.

25. Podľa ustanovenia § 26 Zákona o rodine, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

26. Podľa ustanovenia § 62 ods. 1 Podľa ustanovenia § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

27. Podľa ustanovenia § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

28. Podľa ustanovenia § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepinoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

29. Podľa ustanovenia § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

30. Podľa ustanovenia § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

31. Podľa ustanovenia § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

32. Podľa zákonného ustanovenia § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

33. Podľa ustanovenia § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

34. Podľa ustanovenia § 78 ods. 3 Zákona o rodine, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

35. Každý z rodičov je povinný plniť si svoju vyživovaciu povinnosť voči maloletému dieťaťu. Rozoznávame niekoľko foriem vyživovacích povinností. Vyživovacia povinnosť môže byť plnená osobnou starostlivosťou alebo čiastočne starostlivosťou o domácnosť. Druhou formou plnenia je poskytnutie vecných plnení ako napr. bývanie alebo stravovanie. Treťou formou vyživovacej povinnosti je platenie výživného alebo peňažný príspevok na uhrádzanie potrieb maloletého. Rodič, ktorý sa

o maloleté dieťa stará, poskytuje maloletému prevažne vecné plnenie výživného ako aj osobnú starostlivosť o maloletého. Naopak rodič, ktorý sa o dieťa nestará, prispieva na jeho výživu poskytnutím peňažného plnenia formou výživného. Pre určenie výšky výživného je smerodajná životná úroveň každého rodiča, pretože dieťa má právo podieľať sa na jeho životnej úrovni. Základnou podmienkou správneho určenia vyživovacej povinnosti je vyhodnotenie nákladov na dieťa. Vyhodnotenie nákladov sa uskutočňuje ku dňu vyhlásenia rozsudku tak, aby to reálne vystihovalo potreby dieťaťa.

36. Z vykonaného dokazovania bolo preukázané, že od poslednej úpravy pomerov ubehlo viac ako 7 rokov. Maloletý v súčasnosti navštevuje X. ročník základnej školy. U maloletého došlo k zvýšeniu výdavkov v súvislosti so stravovaním, ošatením, s nástupom na vyšší stupeň vzdelania a nákupu pomôcok spojených s výkonom povinnej školskej dochádzky. Zároveň maloletý sa aktívne venuje triatlону ako aj hokeju, s čím sú taktiež spojené nemalé výdavky. U maloletého boli preukázané výdavky vo výške 450,--Eur mesačne, ktoré pozostávajú z nákladov na bývanie vo výške 40,--Eur, strava vo výške 33,--Eur, obеды v škole 35,--Eur, triedny fond 15,--Eur na rok, inkaso 32,--Eur, drevo 16,66 Eur, oblečenie a obuv 40,--Eur, škola 20,--Eur, drogéria 10,--Eur, hokejový výstroj 83,33 Eur, bicykel 133,33 Eur a plávanie 5,83 Eur. K zmene pomerov došlo aj na strane otca, keď pri predchádzajúcej úprave bol nezamestnaný, neevidovaný na úrade práce. Na úrad práce sa zaevidoval až 06.10.2021. Následne dňa 02.05.2022 nastúpil do práce cez M. D., kde vykonával prácu vodiča, z ktorej bol prepustený dňa 12.05.2022 z dôvodu alkoholu. Následne sa dňa 24.05.2022 zamestnal v spoločnosti H. - O., N..V..Q., kde dosiahol mesačný príjem vo výške 698,65 Eur. Zo zamestnania odišiel dňa 30.06.2022 na vlastnú žiadosť. Následne sa 01.07.2022 zamestnal vo firme Y.-S. N..V..Q.. Súdu nie je známe obdobie, počas ktorého v uvedenej spoločnosti zotrval ani výška jeho mzdy, avšak dňa 01.08.2022 uzavrel pracovnú zmluvu ako živnostník u zamestnávateľa P. N. N..V..Q., kde sa zaviazal vykonávať činnosť pre spoločnosť F. N..V..Q.. Pracovný pomer trval necelé 2 týždne.

37. Súd poznamenáva, že vyživovacia povinnosť rodičov k deťom je ich zákonnou povinnosťou, z čoho vyplýva, že rodič je povinný usmerňovať svoje pracovné a životné aktivity tak, aby plnenie jeho vyživovacej povinnosti k dieťaťu nebolo ohrozené. Pokiaľ rodič plánuje zmenu v oblasti zamestnania, bývania, investícií, počtu vyživovacích povinností, musí mať vždy na zreteli už existujúce vyživovacie povinnosti tak, aby ich plnenie nebolo žiadnym spôsobom ohrozené a to s poukazom na neustálu potrebu zvyšujúcich sa potrieb oprávnených detí. Súd v prípade povinného rodiča je povinný skúmať schopnosti, možnosti a majetkové pomery. Schopnosti predstavujú subjektívne kritérium určovania rozsahu vyživovacej povinnosti a rozumieme nimi vlastnosti dané telesnými a duševnými schopnosťami konkrétnej osoby povinného, zdravotným stavom, vlohami, nadaním, nadobudnutými vedomosťami a získanými skúsenosťami. Subjektívne schopnosti sa však môžu realizovať len v rámci objektívne daných možností, ktoré determinuje reálna situácia na trhu práce, miera nezamestnanosti v regióne, v príslušnom odbore, vekovej kategórii, dosahované zárobky v danom povolaní. Majetkovými pomermi zase rozumieme vlastníctvo hnuiteľných a nehnuteľných vecí ako aj celkový životný štandard osoby povinnej. Súd musí pri hodnotení dôkazov vychádzať aj z princípov potenciality príjmov povinného rodiča. Princíp potenciality príjmov je inštitútom výrazne ochraňujúcim záujmy oprávnenej osoby. Záujem zákonodarcu na zabezpečení ochrany oprávnených osôb siaha až do tej miery, že umožňuje hodnotiť nielen životné okolnosti a pomery, ktoré sú reálne dané, ale aj tie, ktoré by za určitých podmienok mohli existovať. Jeho účelom je zabrániť povinnému, aby svojím konaním znižoval rozsah výživy. V rámci výpočtu zákon uvádza vzdanie sa výhodnejšieho zamestnania, zárobku a majetkového prospechu. V konkrétnom prípade môže byť takouto okolnosťou aj zmena zamestnania, na základe ktorej povinný dosahuje nižší príjem, keď bez závažného dôvodu ukončí podnikateľskú činnosť alebo pracovný pomer bez toho, aby mal zabezpečené iné zamestnanie, porušenie pracovnej disciplíny, ktoré malo za následok rozviazanie pracovného pomeru. Požiadavka potenciality predstavuje povinnosť rodiča počínať si tak, aby v rámci svojich schopností a možností boli zabezpečené všetky odôvodnené potreby oprávnenej osoby. Podstatou princípu potenciality je to, že pokiaľ sa nepreukáže ospravedlniteľný dôvod pre konanie osoby povinnej z platenia výživného, súd vychádza z jej potencialného príjmu t.j. príjmu, ktorý by mohla dosahovať napr. pred rozviazaním pracovného pomeru.

38. V konaní bolo jednoznačne preukázané, že otec bol zamestnaný od 02.05.2022 v niekoľkých spoločnostiach. Pracovný pomer trval niekoľko dní resp. týždňov, maximálne niečo vyše mesiaca. Z predložených vyjadrení zamestnávateľov a listinných dôkazov nimi predložených bolo zistené, že otec pracoval ako vodič vozidla, skladník, vodič vysokozdvížneho vozíka, resp. obrábač kovov. Ide všetko o práce, ktoré sú dosť náročné a vyžadujú si dostatočnú pozornosť, dostatočné zdravotné vlohy zo

strany zamestnanca, aby túto prácu mohol vykonávať zodpovedne. Z predložených mzdových výmerov je zrejmé, že otec mohol v priemere v každom zamestnaní dosahovať minimálne príjem vo výške 700,-- Eur. Z prvého zamestnania bol otec prepustený z dôvodu požitia alkoholu, z ostatných zamestnaní odchádzal z vlastnej vôle, pričom po ukončení posledného zamestnania nepreukázal súdu, že mal zabezpečené iné zamestnanie. Vzhľadom na nespokojnosť otca a jeho nezaujím o samotné konanie, súd nemal v čase rozhodovania vedomosť o tom, či otec nastúpil do nového zamestnania. Súd sa zaoberal aj zdravotnými problémami otca, pričom mal za to, že otec je schopný vykonávať prácu a jeho zdravotné ťažkosti nie sú až takého závažného charakteru. Aj napriek tomu, že otec deklaroval, že v septembri 2021 mal obojstrannú pľúcnu embóliu a po všetkých vyšetreniach a následnej hospitalizácii mu bola diagnostikovaná koronárna choroba srdca a arteriálna hypertenzia II. stupňa, steatóza pečene, podľa mienky súdu nejde o taký závažný zdravotný stav, ktorý by mu znemožňoval výkon práce. Tomuto nasvedčuje aj fakt, že podľa vyjadrenia otca si musel prácu hľadať s ohľadom na svoj zdravotný stav, pričom pracoval ako skladník, vodič vozidla, vodič vysokozdvížneho vozíka, resp. obrábač kovov, čo súd pokladá za dosť náročné práce, ktoré si vyžadujú aj adekvátny zdravotný stav. Pokiaľ by otec mal až taký závažný zdravotný stav ako tvrdil, ktorý by ovplyvňoval možnosti výberu druhu práce, sám by si nehľadal druh práce, aký v skutočnosti aj vykonával. Súd tu poukazuje na to, že otec je v produktívnom veku, kedy má na trhu práce dostatok pracovných možností a v rámci svojich schopností dokáže vykonávať akúkoľvek prácu primeranú jeho vzdelaniu. Súd teda vyhodnotil, že pokiaľ otec dokázal zarobiť v uplynulých mesiacoch sumu 700,- Eur, túto sumu dokáže zarobiť aj v súčasnosti a teda otec mohol dosahovať príjem minimálne vo výške 700,--Eur v čistom, za predpokladu, že by nezapričinil skončenie pracovného pomeru. Vzhľadom na uvedené, je súd toho názoru, že otec je schopný zaplatiť výživné na maloletého vo vyššom rozsahu ako platil v minulosti, keďže v súčasnosti je už aj zamestnaný. Súd z daného dôvodu návrh otca na zníženie výživného zamietol.

39. Vzhľadom na výsledky vykonaného dokazovania a schopnosť otca pracovať, je súd toho názoru, že otec je schopný zabezpečiť výživu svojho maloletého syna vo výške 180,--Eur mesačne. Súd určil takúto výšku výživného s poukazom na to, že maloletý má zvýšené výdavky v súvislosti s hraním hokeja ako aj absolvovaním triatlonovej prípravy, ktoré si vyžadujú dosť nemalé výdavky, nákup športových pomôcok, ktoré predstavujú v priemere sumu 450,--Eur mesačne. Otec sa nepodieľa na starostlivosti o maloletého inak ako finančným príspevkom a s maloletým sa ani nestretáva, ani nekomunikuje. Súd poukazuje na to, že otec nemá ďalšiu vyživovaciu povinnosť, pričom povinnosťou otca je prispievať na výživu maloletého a jeho zdravý fyzický a duševný vývoj. Otca nemôže ospravedlňovať skutočnosť, že si strieda prácu bez toho, aby mal zabezpečenú inú prácu, ani tá skutočnosť, že sám zapričiňuje stratu svojich pracovných možností. Súd je teda toho názoru, že vzhľadom na vek maloletého a skutočnosť, že nastúpil na vyšší stupeň základnej školy, s čím sú spojené aj zvýšené výdavky na školské pomôcky, cestovanie, stravu ako aj na záľuby maloletého a aktívnu prípravu je výška výživného adekvátna. Je vecou otca, aby si usporiadal svoje aktivity tak, aby dokázal zabezpečiť výživu pre svoje maloleté dieťa, t.j. aby si našiel adekvátnu prácu. Otec preukázal súdu, že túto prácu je schopný si nájsť, zároveň bolo v konaní preukázaných množstvo pracovných ponúk aj v oblasti X.D., kde má otec trvalý pobyt. Súd z daného dôvodu zvýšil výživné na maloletého na sumu 180,--Eur mesačne.

40. Matka požadovala výživné odo dňa 01.02.2022. Súd však priznal výživné na maloletého len odo dňa podania návrhu t.j. odo dňa 08.02.2022, nakoľko súd nevidel dôvody hodné osobitného zreteľa. Súd poukazuje na to, že v konaní nebolo žiadnym spôsobom preukázané prečo by bolo potrebné priznať výživu spätne hoci len od prvého dňa v mesiaci. Keďže otec mal súdom určenú povinnosť platiť výživné vo výške 100,--Eur mesačne, pričom súd určil vyživovaciu povinnosť vo výške 180,--Eur mesačne, zameškané výživné od 08.02.2022 do rozhodnutia predstavuje sumu 700,--Eur. Uvedená suma pozostáva z alikvótnej časti výživného za 21 dní za mesiac február (28 dní - 8 dní t.j. 80,--Eur/28 dní x 21 dní = 60,--Eur) a 8 mesiacov po 80,--Eur = 640,--Eur Spolu v sume 700,- Eur (t.j. 60,--Eur + 640,--Eur). Súd povolil otcovi zaplatiť dlh v splátkach po 30,--Eur spolu s bežným výživným s tým, že nezaplatením čo i len jednej splátky sa stane zročným celý dlh.

41. O trovách konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis. Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania. (§ 127 ods. 1 a 2 CSP)

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). (§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
  - b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
  - c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
  - d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
  - e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
  - f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
  - g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
  - h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
- (§ 365 ods. 1 CSP)

Podľa § 62 ods. 1, 2 CMP je odvolanie možné odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 CMP v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podľa § 64 CMP zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Podľa § 65 CMP odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu.

Podľa § 66 CMP odvolací súd nie je odvolacími dôvodmi viazaný.

Podľa § 67 CMP na vady konania pred súdom prvej inštancie prihliada odvolací súd, len ak mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Podľa § 44 CMP, rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné súdne rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na výkon exekúcie podľa osobitného zákona (zák. č. 233/1995 Z.z.).